

PRVÁ KAPITOLA

Šťastko sa preľakane prebudil a strach ho bodal ako trn do kostí a kože. Vyskočil na všetky štyri a zavrčal.

Na okamih si pomyslel, že je opäť drobný, v bezpečí svojich súrodencov a pod maminou ochranou, ale sen, ktorý ho upokojoval, sa už stihol vypariť. Vzduch sa chvel nebezpečenstvom a štípal Šťastka na celom tele. Keby len mohol vidieť, čo sa blíži, mohol by sa tomu postaviť – lenže príšera bola neviditeľná a bez zápachu. Zdesene zaskuvíňal. Toto nebol príbeh pred spaním: tento strach bol *skutočný*.

Nutkanie rozbehnúť sa bolo priam neznesiteľné. Mohol však iba škriabať, vrčať a dupať v panike. Nemal kam ujsť: zo všetkých strán ho obklopovalo pletivo klietky. Ťufák ho zabolel, keď sa ho pokúsil prepchať cez drôtené oká. A keď s vrčaním cúval, rovnaký drôt sa mu zahryzol do zadných stehien.

Ďalšie psy boli blízko... povedomé telá, známe pachy. Boli rovnako uväznené na tomto príšernom mieste. Šťastko zdvihol hlavu a zabrechal, druhýkrát, tretíkrát, silným a zúfalým hlasom, no

bolo jasné, že mu nijaký pes nepomôže. Jeho hlas zanikol v zbore besného náreku.

Všetci do jedného boli *v pasci*.

Premohla ho temná panika. Pazúrmi škriabal po hlinenej dlážke, hoci dobre vedel, že je to beznádejné.

Zacítil sučku rýchlopsa vo vedľajšej klietke. Upokojujúci pach, ktorý bol prerušovaný trpkou prímесou strachu a nebezpečenstva. Ostro zabrechal, pritisol sa bližšie k nej, cez pletivo cítil záchvevy v jej svaloch – no drôt ich naďalej oddeľoval.

„Strela? Strela, čosi sa k nám blíži. Čosi zlé!“

„Áno, cítim to. Čo sa deje?“

Dlholabí – kam sa len podeli? Dlholabí ich držali v tomto Dome pascí, ale vždy sa zdalo, že sa o psy starajú. Nosili im jedlo a vodu, pripravovali im pelechy, upratovali po nich neporiadok...

Dlholabí po nich teraz istotne prídu.

Ostatní jednohlasne zavýjali a štekali a Šťastko sa k nim pridalo.
Dlholabí! Dlholabí, BLÍŽI SA TO...

Čosi pod ním sa posunulo a zatriaslo jeho klietkou. V náhlom, desivom tichu sa Šťastko prikrčil a od hrôzy sa nevládal ani hnúť.

Potom okolo neho aj nad ním vypukol chaos.

Neviditeľný tvor bol tu... a jeho laby sa zovreli okolo Domu pascí.

Šťastkom čosi šmarilo dozadu a narazil do pletiva, až sa celý svet nadvihol a naklonil. Niekoľko trýznivých chvíľ nevedel, kde je hore a kde dole. Netvor ho prevracal, ohlušoval ho hrmotom padajúcich stien a trieštiaceho sa širokameňa. Zاتمelo sa mu pred očami, keď ho oslepili mračná špiny. Zdalo sa mu, že krik, kňučanie a zavýjanie vydesených psov mu vyplnili lebku.

Mohutný kus jednej steny sa zrútil na predok jeho klietky, kúsok od jeho ňufáka, a Šťastko vyľakane odskočil dozadu. Prišla si poňho vari Zemesučka?

Potom rovnako náhle ako netvor prišiel, aj zmizol. Ešte jedna stena sa zrútila na zem v oblaku dusivého prachu. Pretrhnuté pletivo zaškrípalo, keď sa jedna vysoká klietka prevrátila a potom zletela k zemi.

Rozhostilo sa ticho a vo vzduchu bolo cítiť kovový zápach.

Krv! pomyslel si Šťastko. *Smrť...*

Panika mu opäť zvierala črevá. Ležal na bruchu, pripučená klietka ho tlačila na chrbát a kopal svojimi silnými nohami, aby sa narovnal. Klietka lomozila a knísala sa, no nevládal vstať. *Nie!* zhrozil sa. *Som v pasci!*

„Šťastko! Šťastko, si celý?“

„Strela? Kde si?“

Jej dlhá tvár sa pritísila k jeho lícu cez potrhané pletivo. „Dvere mojej klietky – odlomili sa, keď sa zrútila stena. Myslela som si, že je po mne. Šťastko, som voľná – ale ty...“

„Pomôž mi, Strela!“

Kľúčanie, čo predtým prichádzalo zo všetkých strán, zmlklo. Znamenalo to vari, že ostatné psy sú... Nie. Šťastko si nemohol dovoliť myslieť na to. Zavyl, iba aby prelomil ticho.

„Myslím si, že sa mi podarí pletivo trocha odtiahnuť,“ povedala Strela. „Aj tvoje dvere sú uvoľnené. Spolu by sme ich mohli otvoriť.“ Schmatla drôt medzi zuby a šklbla.

Šťastko zvädzal boj sám so sebou, aby zachoval pokoj. Chcel sa iba šmariť o klietku, kým sa nerozbije. Zadnými nohami divo kopal a vykrútil hlavu, aby sa zahryzol do pletiva. Strela

postupne rozťahovala klietku a labky sa jej chvíľami kĺzali po popadaných kameňoch. „A je to. Teraz je voľnejšia. Počkaj, ešte ju trochu...“

Ibaže Šťastko už nevedel viac čakať. Dvere klietky boli na hornom konci odtrhnuté a on sa skrúcal, kým sa k nim nedostal zubami a pazúrmí. Vopchal labku do medzery a z celej sily potiahol.

Pletivo so zaškrípaním povolilo, práve keď Šťastko zacítil vo vankúšiku na prednej labke prenikavé bodnutie – no dvere klietky teraz voľne viseli v neprirodzenom uhle. Krútil sa a vrtel, plazil sa na slobodu a napokon sa postavil na všetky štyri.

Chvost si zastrčil pevne medzi zadné nohy, keď mu po celej koži a vo svaloch naskákali zimomriavky. Šťastko a Strela civeli na masaker a chaos všade navôkol. Videli polámané klietky – a polámané telá. Pod poslednou zrútenou stenou sa nič nechvelo, ale spomedzi kameňov vytŕčala jedna nehybná labka. Vzduchom Domu pascí sa už šírila pach smrti.

Strela sa rozvzlykala od žiaľu. „Čo to bolo? Čo sa to stalo?“

„Podľa mňa,“ Šťastkovi sa roztriasol hlas. Skúsil to znova. „Podľa mňa to bolo Zavrčanie. Moja mama mi kedysi rozprávala príbeh o Zemesučke a jej Zavrčaniach, ktoré vyslala za svojou korisťou. Myslím si, že ten netvor bol Veľké zavrčanie...“

„Musíme odtiaľto zmiznúť!“ V Strelinom kňučaní bolo počuť hrôzu.

„Áno.“ Šťastko pomaly cúval a krútil hlavou, aby od seba odhnal pach smrti. Ten ho však neprestával prenasledovať a vnikal mu do nozdier.

Zúfalo sa poobzeral. Na mieste, kde sa zrútila stena a rozpučila ďalšie psie klietky, popadali rozbité kamene na jednu

kopu a z medzery presvitálo jasné svetlo cez kúdoly prachu a dymu.

„Tamto, Strela, kde sa stena prepadla dovnútra. Poďme!“

Nebolo ju treba viac súriť a preskočila sutiny. Šťastko si uvedomoval, že má poranenú labku, a volil si opatrnejšiu cestičku. Kým našľapoval, nervózne sa rozhliadal po dlholabých. Istotne prídu, keď uvidia tú pohromu.

Striaslo ho a zrýchlil krok, no aj keď zoskočil von na ulicu a kráľal za Strelou, nikde nebolo ani stopy po dlholabých.

Zmätený Šťastko zastal a oňuchával vzduch. Vznášal sa v ňom veľmi čudný pach...

„Poďme preč od Domu pascí,“ navrhol Strele potichu. „Neviem, čo sa stalo, ale mali by sme sa od neho dostať čo najďalej. Pre prípad, že sa dlholabí vrátia.“

Strela prenikavo zakvíľila a hlava jej ovisla. „Šťastko, podľa mňa už nijakí dlholabí nezostali.“

Putovali pomaly a v tichosti, až na vzdialené kvílenie rozbitých hlučných klieťok. Šťastko hlboko vnútri cítil čoraz silnejší pocit nebezpečenstva – priveľa ulíc a uličiek, ktoré dobre poznal, bolo teraz zatarasovaných. Napriek tomu sa nevzdával, pátral po lepších trasách okolo rozbitých budov pomedzi prepletenými hadími cievkami, čo vytrhlo zo zeme. Hoci si Strela myslela svoje, Šťastko si bol istý, že dlholabí sa čoskoro vrátia. Preto chcel byť čo najďalej od zničeného Domu pascí.

Obloha začala tmavnúť práve vo chvíli, keď Šťastko cítil, že bude bezpečné dopriať si oddych. Tak či tak vycítil, že Strela nevládze pokračovať v ceste. Rýchlopsy možno nie sú také dobré v putovaní na veľkú vzdialenosť ako v krátkom šprinte. Obzrel sa

po ceste, ktorú prešli, a pozoroval tieň, čo sa predlžovali a ťahali krížom cez zem. V temných zákutiach mesta sa vynárali dovtedy nebadané skrýše. Šťastko sa zachvel od strachu – aké tvory môžu striehnúť tam vonku, vystrašené a vyhladované?

Obaja však boli vyčerpaní z úniku pred Veľkým zavrčaním. Strela horko-ťažko vládala vykonať svoj rituál pred spánkom a s roztrasenými nohami opísala trojitý kruh. Potom klesla k zemi, položila si hlavu na predné labky a zatvorila ustarostené oči. Šťastko sa pritúlil k jej boku, aby mal teplo a pohodlie. *Zostanem na chvíľu hore, pomyslel si, budem hliadkovať... tak veru...*

Šťastko sa prudko zobudil, triasol sa od hlavy po chvost a srdce mu bilo opreteký.

Prespal celé neslnko. Jeho sny boli plné vzdialeného burácania Veľkého zavrčania a nekonečného zástupu dlholabých, pred ktorým utekal, kým zo všetkých strán zavýjali a pípali hlučné kliecky. Teraz nebolo stopy ani po jedných, ani po druhých. Celé mesto sa zdalo opustené.

V úkryte pod trnitým krovím spala Strela ďalej, boky štíhleho tela sa jej elegantne dvíhali s každým novým nádychom. Na Strelinom hlbokom spánku bolo čosi upokojujúce, no Šťastko potreboval viac ako voňavé teplo jej spiaceho tela. Potreboval jej čulosť a ostrážitosť. Pomaznal ju ňufákom po tvári a oblizoval jej uši, dokým neodpovedala spokojným mrmlaním. Postavila sa na nohy a opätovala mu láskyplné hladkanie.

„Čo tvoja labka, Šťastko?“

Jej slová okamžite privolali bodavú bolesť. Keď si spomenul na svoju ranu, pričuchol si k vankúšiku na prednej labke. Zlostná

červená značka pretínala mäso a pulzovala v nej bolesť. Opatrne si ju oblizol. Rana bol zatvorená, no iba čerstvo, a Šťastko si nechcel spôsobiť ďalšie krvácanie.

„Myslím, že už je to lepšie,“ povedal s väčšou nádejou v hlase, než akú naozaj cítil. Potom sa obaja odplazili spod hustých kríkov a nálada sa mu razom zhoršila.

Cesta pred nimi bola rozlámaná, poohýbaná v neprirodzených uhloch a celá popraskaná. Z dlhej rúry, ktorú vyplňula popukaná zem, striekala voda, stúpala do výšky a vo vzduchu sa tvorila dúha. Táto skaza sa nerozprestierala iba tu – kam len Šťastko dovidel, tam badal následky Veľkého zavrčania: na prepletených kovových hadoch sa lesklo svetlo vychádzajúceho Slniečného psa, na mieste, kde kedysi boli záhrady, sa teraz rozprestierala vodná hladina, a domy dlholabých, kedysi vysoké a nezničiteľné, boli teraz rozpučené, akoby do nich mlátila obria dlholabá päť.

„Veľké zavrčanie,“ zamrmlala Strela ohromene a vystrašene. „Pozri, čo narobilo.“

Šťastko sa zachvel. „Mala si pravdu o dlholabých. Bývali ich tu celé svorky. Teraz nevidím ani jedného.“ Nastražil uši a jazykom preskúmal vzduch – prach a zápach z podzemia. Nijaké svieže pachy. „Ani len hlučné klietky sa nehýbu.“

Šťastko otočil hlavu k jednej z nich, ktorá ležala na boku a rypák mala spoločne pochovaný pod zrútenou stenou. Na jej kovových bokoch sa jagalo svetlo, no nevydávala nijaké vrčanie ani šomranie. Zdalo sa, že je mŕtva.

Strela vyzerala vyľakane. „Nikdy som nechápala, na čo vlastne sú. Ako ich to voláš?“

Šťastko jej venoval pochybovačný pohľad. Strela nevie, čo je hlučná klietka?

„Hlučné klietky. Veď vieš – dlholabí ich používali na presun z jedného miesta na druhé. Dlholabí nevedia bežať tak rýchlo ako my.“

Nemohol uveriť, že Strela nepozná najzákladnejšiu vec o dlholabých. Začínal mať zlý pocit z toho, že sa s ňou vybral na cestu. Streline naivnosť by nebola veľmi nápomocná, keď sa budú pokúšať prežiť v zničenom meste.

Šťastko opäť oňuchal vzduch. Z nového pachu mesta bol nesvoj. Cítil hnilobu a pretrvávajúci závan smrti a nebezpečenstva. *Už to tu viac nevoní ako domov pre psy*, pomyslel si.

Prešiel opatrne k miestu, kde z trhliny v zemi striekala voda. V jame sa vytvorilo olejnaté jazierko, ktorého hladina sa leskla všetkými farbami dúhy. Z vody stúpala zvláštny zápach, ktorý sa Šťastkovi nepozdával, no bol priveľmi smädny, aby sa pre to trápil. Dychtivo hltal vodu, pričom sa snažil najlepšie, ako vedel, aby si nevšímal jej odpornú chuť. Na hladine vedľa seba uvidel Strelin odraz, ako si tiež hasí smäd.

Prvá dvihla ňufák, z ktorého jej kvapkala voda, a oblizovala si špicatú čelusť. „Je tu priveľké ticho,“ zamrmala. „Musíme vypadnúť z tohto mesta dlholabých.“ Naježili sa jej chlpy na zátylku. „Mali by sme ísť do hôr. Nájsť si miesto v divočine.“

„Tu sme v rovnakom bezpečí ako kdekoľvek inde,“ povedal Šťastko. „Môžeme použiť staré domy dlholabých – možno tam nájdeme niečo na jedenie. A v meste je veľa dobrých skrýš, to mi ver.“

„Kopa dobrých skrýš aj pre *iné veci*,“ odvetila nasrdene. „Nepáči sa mi to.“

„Ty sa nemáš čoho báť.“ Jej nohy vyzerali dosť dlhé, aby mohla bežať aj vo vysokej tráve, a telo mala štíhle a ľahké. „Stavím sa, že beháš rýchlejšie ako hocikto iný!“

„Ale nie za rohy.“ Nervózne sa pozrela naľavo aj napravo. „A v meste je veľa rohov. Na beh potrebujem priestor. Iba v priestore viem nabráť rýchlosť.“

Aj Šťastko si premeral okolie. Mala pravdu – budovy okolo nich utvárali hustú sieť. Možno má dobrý dôvod na uštipačnosť. „Tak sa aspoň na dlho nezastavujme. Nejakí dlholabí by ešte stále mohli byť nablízku, či už ich vidíme alebo nie. Nechcem sa vrátiť do Domu pascí.“

„Ani ja,“ pritakala Strela a ohrnula pysky, takže bolo vidno jej silné biele zuby. „Mali by sme začať hľadať ďalšie psy. Potrebujeme dobrú a silnú svorku!“

Šťastko pochybovačne zvrátil ňufák. Nebol svorkový pes. Nikdy nechápal, čo bolo také úžasné na živote vo veľkej skupine psov, kde je každý od každého závislý a musí sa podriaďovať psiemu vodcovi – Alfe svorky. Nepotreboval pomoc od nikoho a to posledné, po čom túžil, bol ktosi, kto sa nezaobišiel bez pomoci od neho. Už len pri pomyslení, že by sa mal spoliehať na iné psy, ho svrbela koža.

Strela to očividne vníma inak, pomyslel si. Teraz bola nadšená a rapotala jeden príbeh za druhým. „Moju svorku by si zbožňoval! Behávali sme spolu, lovili sme spolu, chytali sme zajace a naháňali potkany...“ Zarazila sa a túžobne sa zahľadela smerom k okraju zdemolovaného mesta. „Potom prišli dlholabí a všetko pokazili.“

Šťastko sa nevedel ubrániť reakcii na smútok v jej hlase. „Čo sa stalo?“

Strela sa zachvela. „Obklúčili nás. Bolo ich veľmi veľa a všetci do jedného mali rovnakú hnedú srst! Držali sme sa pokope, a preto nás lapili do pasce. Ale,“ vrčala čoraz zúrivejšie, „ani jedného psa by sme nenechali osamote. To je zákon svorky. Držali sme sa pri sebe v dobrých časoch aj... zlých.“ Strela sa odmlčala, vlhké oči sa pozerali kamsi do diaľky a nevládala potlačiť žalostné kňučanie.

„Tvoja svorka s tebou bola v Dome pascí,“ zamrmľal Šťastko súcitne.

„Áno.“ Z ničoho nič zastala uprostred chôdze. „Počkať, Šťastko! Musíme sa vrátiť!“

Bleskurýchle jej skočil do cesty, keď sa otočila, a zabránil jej urobiť čo i len krok. „Strela, nie!“

„Musíme!“

Šťastko uskočil nabok, aby jej zabránil preklznúť popri ňom.

„Sú to moji bratia a sestry. Nemôžem odísť, kým nezistím, čo sa s nimi stalo! Ak je niekto z nich ešte stále...“

„Strela, nie!“ zabrechal Šťastko. „Videla si, ako to tam vyzerá!“

„Ale možno sme si nevšimli...“

„Strela.“ Skúsil nežnejší tón hlasu a váhavo jej oblizoval nešťastnú tvár. „Zostali tam iba trosky. Všetci sú mŕtvi, odobrali sa k Zemesučke. A my sa tam nemôžeme ponevierať – dlholabí by sa mohli vrátiť...“

Zdalo sa, že ju konečne presvedčil. Strela sa ešte raz obzrela ponad plece a potom sa otočila. S hlbokým povzdychom pokračovala v chôdzi.

Šťastko sa snažil nedať najavo, ako veľmi mu odľahlo. Kráčal tesne vedľa nej, boky sa im o seba obtierali na každom druhom kroku.

„Mal si aj ty nejakých priateľov v Dome pascí?“ spýtala sa Strela.
„Kto? Ja?“ povedal Šťastko veselo, lebo sa jej pokúšal zlepšiť náladu. „Nie, ďakujem pekne. Som pes samotár.“

Strela naňho neveriacky zagánila. „Nič také neexistuje. Každý pes potrebuje svorku!“

„Ja nie. *Mám rád* život osamote. Chcem tým povedať, že svorka je istotne to najlepšie miesto pre niektoré psy,“ dodal urýchlene, aby ušetril jej city. „Ja však kráčam osamote, už odkedy som opustil svoju šteňaciú svorku.“ Nevedel zabrániť tomu, aby hrdo zdvihol hlavu. „Viem sa o seba postarať. Neexistuje lepšie miesto pre psa ako mesto. Uvidíš! V meste nájdeš jedlo a teplé zákutia na spanie a aj úkryt pred dažďom...“

Ale je to ešte stále pravda?

Na chvíľu zaváhal a dovolil svojim očiam, aby sa túlili po rozdrvených stromoch, zrútených stenách a roztrieštenom širokameni, poohýbaných cestách a opustených hlučných klietkach. *Nie je tu bezpečne*, pomyslel si Šťastko. *Musíme sa stať dostať čo najskôr preč.*

Niežeby sa chystal podeliť o svoj strach so Strelou – bola už dosť úzkostlivá. Keby ju tak len mohol niečím rozptýliť...

Aha, tamto!

Šťastko nahlas vzrušene zašteká. Zabočili za roh a priamo v strede cesty našli ďalší vrak. Šťastko vo vzduchu zavetril – *jedlo!*

Rozbehol sa a nadšene vyskočil na bok obrovskej prevrátenej kovovej škatule. Videl, ako dlholabí do týchto vecí vhadzovali nechcené veci a potom ich zakaždým zatvorili, takže nikdy nemohol hodovať na vyhodennom jedle. Lenže teraz ležala škatuľa na boku a jej čiastočne zhnitý obsah sa rozsypal po zemi. Okolo skackali

čierne vrany a doľobali do zvyškov. Šťastko zdvihol hlavu do výšky a zabrechal najmocnejšie, ako vedel. Vrany vyľakane zakrákali a odleteli preč.

„Pod!“ zavolať na Strelu a zoskočil na smradľavú kopu. Strela skočila za ním a radostne štekala.

Keď sa Šťastko ňufákom prehrabával v kope zvyškov, začul tlmené trepotanie krídel, keď sa vrany znova pozlietali ku kovovej škatuli. Vrhol sa na ne a chňapol čelústami po jednom rozhorčenom operencovi. Vrana opäť vyletela do výšky a silno mávala krídlami.

Šťastko ešte naposledy vyskočil za odlietajúcou vranou, no len čo pristál späť na zemi, labky sa mu pošmykli na špine. Zranená labka okamžite zavyla od bolesti. Akoby sa mu do nej zaborili tešáky najzúrivejšieho psa a hrýzli ho až k stehnu. Nevládal zadržať nepokojné zakňučanie.

Kým Strela behala pomedzi krdel' vrán a odháňala ich, Šťastko si sadol a oblizoval si labku, aby bolesť pominula. Dychtivo odošľal vzduch a vychutnával si vôňu, ktorá stúpala z vyhodенých vecí, čo sa rozsypali krížom-krážom po zemi. Opäť sa ho zmocnila spokojnosť a odpútala mu myseľ od bolesti.

Šťastie ich ešte chvíľu neopúšťalo, keď Šťastko a Strela vyňuchávali lahôdky, ktoré im vrany nechali. Strela vytiahla kartónové vedro s kuracími kosťami a Šťastko našiel chlebovú kôrku, no porcie boli chudobné, najmä pri tom, ako veľmi im škvŕkalo v bruchu.

„V tomto meste zomrieme od hladu,“ zaskuvíňala Strela a vytiahla prázdnu škatuľu, ktorá kedysi obsahovala jedlo. Jednou labkou ju pricapla k zemi, aby do nej vopchala ňufák.

